

From: EK-voorzitter <voorzitter@eerstekamer.nl>
Date: Tuesday, July 15, 2025, 10:33 AM
To: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: FW: Subsidie voor het BPRC - input Stichting Proefdiervrij

Attachments:

Brief aan de leden van de Eerste Kamer m.b.t. subsidie BPRC_DEF.pdf

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@proefdiervrij.nl>
Verzonden: maandag 14 juli 2025 18:30
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@proefdiervrij.nl>
Onderwerp: Subsidie voor het BPRC - input Stichting Proefdiervrij

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e <5.1.2.e@proefdiervrij.nl>. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Graag sturen wij u bijgesloten brief ter voorbereiding op de stemming met betrekking tot de wijziging van de begroting van OCW, waarin de subsidie voor het BPRC stapsgewijs verschuift van apenonderzoek naar proefdiervrij onderzoek.

We willen u verzoeken de argumenten en onderbouwing in deze brief mee te nemen in uw beslissing tijdens de stemming over dit voorstel.

Graag werken wij met u samen aan een toekomstbestendig, betrouwbaar en ethisch verantwoord onderzoek.

Uiteraard gaan wij graag met u in gesprek om een en ander verder toe te lichten of vragen te beantwoorden.

[Join the Animal Free Gallery on LinkedIn](#) and share your successes with likeminded individuals, get inspired and celebrate our collective achievements towards a world without laboratory animals!

Proefdiervrij zet zich in voor een toekomst zonder proefdieren. Dat doen we met hart en ziel, in de overtuiging dat de wetenschap vooruit gaat en er steeds meer technieken beschikbaar komen die onderzoek op proefdieren onnodig maken.

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Op 3 juli 2025 is door de Tweede Kamer het wetsvoorstel 36.725 VIII aangenomen. Dit betreft het amendement om de subsidie voor apenproeven in het Biomedical Primate Research Centre (BPRC) over een periode van vijf jaar stapsgewijs te verschuiven naar proefdiervrij onderzoek.

De Tweede Kamer geeft hiermee gehoor aan een wens die al meerdere jaren in de Kamer leeft, om de subsidie voor apenproeven af te bouwen¹.

Wij willen u oproepen in te zetten op toekomstbestendig en ethisch verantwoord biomedisch onderzoek in Nederland en de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inclusief deze wijziging goed te keuren.

Daarvoor dragen wij graag de volgende redenen aan:

- Diermodellen, en dus ook apen, worden door diverse partijen gezien als de gouden standaard, terwijl ze nooit het perfecte model zijn geweest^{2,3}, slechts het minst slechte dat we hadden.
- Proefdiervrije, mensgerichte onderzoeksmodellen hebben de potentie om onderzoek ethisch beter te kunnen verantwoorden en de resultaten betrouwbaarder te maken. Investeren in mensgerichte onderzoeksmodellen biedt kansen op snellere en goedkopere⁴ medicijnontwikkeling.
- Door het ontwikkelen en implementeren van mensgerichte onderzoeksmodellen zullen meer onderzoekers daarom daarvoor kiezen in plaats van voor diermodellen en verschuift het apenonderzoek dus niet naar het buitenland.
- Er is geen consensus over de wetenschappelijke waarde van apenproeven, onder andere voor complexe ziekten zoals neurodegeneratieve aandoeningen. Dit blijkt ook uit het rapport van de Commissie Bijker⁵ dat eerder dit jaar verscheen.
- Dit voorstel sluit aan bij de ontwikkelingen op Europees niveau, zoals het uitzetten van een roadmap voor het uitfaseren van dierproeven in chemische veiligheidstesten⁶.
- Dit voorstel sluit aan bij de ambities die Nederland binnen het programma Transitie Proefdiervrij Innovatie (TPI) heeft vastgelegd en dit biedt de kans voorloper te zijn in de versnelling van de transitie naar proefdiervrije innovatie. De Nederlandse overheid liet

¹ O.a. Kamerstukken II 2015/16, 32 336, nr. 57, Kamerstukken II 2022/23, 36200 VIII, nr. 113, Kamerstukken II 2024/25, 31288, nr. 1157

² O.a. Limitations of Animal Studies for Predicting Toxicity in Clinical Trials: Is it Time to Rethink Our Current Approach? <https://doi.org/10.1016/j.iacbts.2019.10.008>

³ 40% van de apenonderzoeken in Frankrijk resulteren niet in een publicatie: [Investigation of the publication rate of recent research projects using non-human primates in France | ALTEX- Alternatives to animal experimentation](#)

⁴ O.a. experts schatten het potentieel van organ-on-a-chip om de R&D-kosten met 10-26% te verlagen:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S135964461930042X>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/03/17/onderzoek-met-niet-humane-primaten-vier-beleidsscenario-s-voor-nederland>

⁶ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/reach/roadmap-towards-phasing-out-animal-testing_en

ProefdierVrij zet zich in voor een toekomst zonder proefdieren. Dat doen we met hart en ziel, in de overtuiging dat de wetenschap vooruit gaat en er steeds meer technieken beschikbaar komen die onderzoek op proefdieren onnodig maken.

met de investering in het Centrum voor Proefdiervrije Biomedische Translatie (Ombion) vanuit het Nationaal Groeifonds eerder al zien de ontwikkeling van proefdiervrije onderzoeksmodellen van belang te vinden.

- Het stapsgewijs afbouwen over vijf jaar biedt voldoende ruimte voor het BPRC om faciliteiten aan te passen, personeel om te scholen en een goede opvang te vinden voor de apen.
- Zoals het BPRC zelf op haar website aangeeft, biedt deze verschuiving van subsidiegeld kansen, juist in een tijdperk waarin veel onderzoeksinstituten te maken krijgen met bezuinigingen: "Het grote misverstand is dat wij zonder apen geen bestaansrecht zouden hebben. Alleen onze naam zou misschien moeten veranderen, maar we zijn een onderzoeksinstituut. Onderzoek is onze core business."
- Het gaat niet om een verbod op apenproeven, maar om een verschuiving van subsidiegeld. Het BPRC mag ook na 2030 apenproeven blijven uitvoeren, maar dan niet met belastinggeld.
- Een groot deel van de subsidie wordt aangewend om een fokkolonie van ruim 1.000 dieren aan te houden om de genetische diversiteit te waarborgen. Volgens ons zou de kolonie veel kleiner kunnen door op andere manieren (b.v. door kunstmatige inseminatie) voor vers bloed te zorgen.
- In 2022 besteedde het BPRC slechts 17% van de subsidie aan de ontwikkeling van proefdiervrije innovaties, ondanks dat de wens om apenproeven af te bouwen al jaren bekend was. In hun ambitieplan van 2019 stond ook geen duidelijke ambitie om te werken aan proefdiervrije innovatie om apenproeven overbodig te maken⁷.
- Het Moderna vaccin, een van de succesvolle vaccins voor de bestrijding van Covid-19, is ontwikkeld zonder het testen op non-humane primaten⁸. Dit toont aan dat het onderzoek met apen niet noodzakelijk is voor het effectief bestrijden van een pandemie.
- De Nederlandse wet kent dieren een intrinsieke waarde toe. Dit betekent dat hun belangen sterk mee moeten wegen in de discussie over dierproeven.

Uiteraard gaan wij graag met u in gesprek om een en ander verder toe te lichten.

Hoogachtend,

5.1.2.e

Debby Weijers

Directeur

⁷ <https://proefdiervrij.nl/blog/bprc-geen-proefdieren-betekent-niet-geen-onderzoek>

⁸ <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8769538/> Overigens zien wij hier nog ruimte voor discussie over het belang van knaagdier-modellen bij de ontwikkeling van dergelijke vaccins.

5.1.2.e
5.1.2.e

T 5.1.2.e
KvK 27183084

info@proefdiervrij.nl
www.proefdiervrij.nl

IBAN 5.1.2.e
BIC TRIONL2U

Stichting ProefdierVrij verwerkt persoonsgegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Neem voor meer informatie contact met op via info@proefdiervrij.nl